

- 1) Spočítejte $\int \left(\frac{5}{(3x-2)^4} - 2 \sin(5x-\pi) \right) dx$ a určete intervaly, na kterých integrál existuje.

$$\int \left(\frac{5}{(3x-2)^4} - 2 \sin(5x-\pi) \right) dx = -\frac{5}{9} \cdot \frac{1}{(3x-2)^3} + \frac{2}{5} \cos(5x-\pi) + C$$

Intervaly: $3x-2 \neq 0 \Rightarrow (-\infty, 2/3), (2/3, \infty)$.

- 2) Určete intervaly, na kterých integrál $\int \frac{e^x}{\sqrt{e^x-1}} dx$ existuje a metodou substituce jej vypočítejte.

Intervaly: $e^x - 1 > 0 \Rightarrow e^x > 1 \Rightarrow (0, \infty)$.

$$\int \frac{e^x}{\sqrt{e^x-1}} dx = \left[\begin{array}{l} t = e^x - 1 \\ dt = e^x dx \end{array} \right] = \int \frac{1}{\sqrt{t}} dt = \frac{t^{1/2}}{1/2} = \text{[zpětná substituce]} = 2\sqrt{e^x-1} + C.$$

- 3) Určete obsah plochy, ohraničené zleva hyperbolou $y = \frac{1}{x}$, zprava parabolou $y = x^2$ a shora přímkou $y = 4$.

Průsečík hyperboly a paraboly je dán rovnicí: $\frac{1}{x} = x^2 \Rightarrow x = 1 \Rightarrow P[1, 1]$.

$$S = \int_1^4 dy \int_{1/y}^{\sqrt{y}} dx = \int_1^4 \left(\sqrt{y} - \frac{1}{y} \right) dy = \frac{y^{3/2}}{3/2} - \ln y \Big|_1^4 = \frac{14}{3} - \ln 4$$

- 4) Vypočítejte $\int_2^6 \frac{4}{\sqrt[3]{4-2x}} dx$. $\int_2^6 \frac{4}{\sqrt[3]{4-2x}} dx = 4 \frac{(4-2x)^{2/3}}{(-2) \cdot 2/3} \Big|_2^6 = -12$.

- 5) Metodou variace konstanty vyřešte lineární diferenciální rovnici (nalezněte obecné řešení) $y' - 2y \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{\cos^2 x}$. (Nápověda: $b \ln a = \ln(a^b)$.)

Řešení y_h příslušné homogenní rovnice: $y' - 2y \frac{\sin x}{\cos x} = 0$. Rovnice je separovatelná

$$y' = 2y \frac{\sin x}{\cos x} \Rightarrow \frac{dy}{y} = 2y \frac{\sin x}{\cos x}. \text{ Odseparujeme proměnné } \int \frac{dy}{y} = \int 2 \frac{\sin x}{\cos x} dx \Rightarrow$$

$$\ln y = -2 \ln(\cos x) + C \Rightarrow y_h = \frac{C}{\cos^2 x}.$$

Řešení y_p rovnice s pravou stranou předpokládáme ve tvaru $y_p = \frac{C(x)}{\cos^2 x}$ a dosadíme do

$$\text{původní rovnice s pravou stranou } \frac{C'(x)}{\cos^2 x} - 2 \frac{C(x)}{\cos^3 x} (-\sin x) - 2 \frac{C(x)}{\cos^2 x} \frac{\sin x}{\cos x} = \frac{1}{\cos^2 x}.$$

Po úpravě $C'(x) = 1 \Rightarrow C(x) = x$. Obecné řešení je tedy $y = y_h + y_p = \frac{C+x}{\cos^2 x}$.

- 6) S použitím transformace do polárních souřadnic vypočítejte $\iint_{\Omega} \frac{y}{x^2+y^2} dx dy$, kde Ω je osmina mezikruží $1 \leq x^2 + y^2 \leq 4$ ležící ve 2. kvadrantu mezi osou y a přímkou $y = -x$.

$$\iint_{\Omega} \frac{y}{x^2+y^2} dx dy = \int_{\pi/2}^{3\pi/4} d\varphi \int_1^2 \frac{r \sin \varphi}{r^2} r dr = \int_{\pi/2}^{3\pi/4} \sin \varphi \cdot r \Big|_1^2 d\varphi = -\cos \varphi \Big|_{\pi/2}^{3\pi/4} = \sqrt{2}/2.$$

- 7) Pomocí Laplaceovy transformace vyřešte diferenciální rovnici

$$y'' + y' - 6y = 0 \text{ s počátečními podmínkami } y(0) = 3, y'(0) = -4.$$

Laplaceův obraz rovnice je: $p^2 Y(p) - p \cdot 3 + 4 + pY(p) - 3 - 6Y(p) = 0$, z toho
 $Y(p) = \frac{3p-1}{(p-2)(p+3)} = \text{[rozklad na parciální zlomky]} = \frac{A}{p-2} + \frac{B}{p+3} \Rightarrow$

$3p-1 = A(p+3) + B(p-2)$, dosazením nulových bodů:

$$p=2 \Rightarrow 5 = 5A \Rightarrow A=1,$$

$$p=-3 \Rightarrow -10 = -5B \Rightarrow B=2.$$

Řešení vyhovující daným počátečním podmínkám je $y = e^{2x} + 2e^{-3x}$.

8) Vyřešte diferenční rovnici $y_{n+1} - 2y_n = 4^n$, $n \in \mathbf{N}_0$ s počáteční podmínkou $y_0 = 0$.

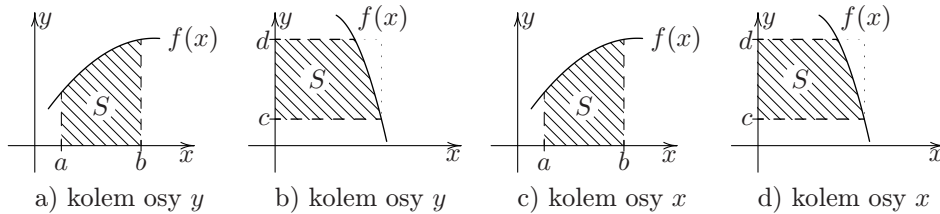
Označíme $\mathcal{Z}\{y_n\} = Y(z)$, potom obraz $\mathcal{Z}\{y_{n+1}\} = zY(z) - y_0z = zY(z)$,

obraz $\mathcal{Z}\{4^n\} = \frac{z}{z-4} \Rightarrow$ obraz rovnice je $(z-2)Y(z) = \frac{z}{z-4} \Rightarrow$

$$Y(z) = \frac{z}{(z-4)(z-2)} = z \frac{1}{(z-4)(z-2)} = z \cdot \frac{1}{2} \left(\frac{1}{z-4} - \frac{1}{z-2} \right) = \frac{1}{2} \cdot \frac{z}{z-4} - \frac{1}{2} \cdot \frac{z}{z-2} \Rightarrow$$

Řešením dané rovnice je posloupnost $y_n = \frac{1}{2}(4^n - 2^n)$, pro $n = 0, 1, 2, \dots$

9)I) Objem rotačního tělesa je $V = \pi \int_a^b (f(x))^2 dx$. Těleso vznikne rotací rovinného útvaru S

II) Je-li $\int f(x)dx = F(x) + C$, pak $\int f(bx+a)dx =$

- a) $F(ax+b) + C$ b) $\frac{1}{b}F(bx+a) + C$ c) $\frac{1}{b}F(ax+b) + C$ d) $aF(bx+a) + C$

III) $\int \frac{1}{1+(2x+1)^2} dx =$

- a) $\arcsin(2x+1)$, b) $\arctan(2x+1)$, c) $\frac{1}{2}\arctan(2x+1)$, d) $2\arctan(2x+1)$.

IV) $\int \frac{f'(x)}{f(x)} dx$ se vypočítá substitucí $t = f(x)$. Výsledek je

- a) $\log x$, b) $\ln|f(x)|$, c) $\frac{f^{-2}(x)}{-2}$, d) $\ln|x|$.

V) Množina $\Omega = \{[x, y]; (x-1)^2 \leq y \leq 1-x\}$ je dána zápisem

- a) $x \in \langle -1, 1 \rangle$, b) $x \in \langle 1, 2 \rangle$, c) $x \in \langle 0, 1 \rangle$, d) $x \in \langle 0, 1 \rangle$,
 $y \in \langle x-1, (x-1)^2 \rangle$, $y \in \langle (x-1)^2, 1-x \rangle$, $y \in \langle 1-x, (x-1)^2 \rangle$, $y \in \langle (x-1)^2, 1-x \rangle$,

10)I) Množina $\Omega = \{[x, y]; y \leq -\sqrt{3}x \wedge y \geq 0 \wedge x^2 + y^2 \leq 4\}$ je dána zápisem v polárních souřadnicích

(Nápověda: $-\sqrt{3} = \tan \frac{2\pi}{3}$)

- a) $r \in \langle 0, 2 \rangle$, b) $r \in \langle 0, 4 \rangle$, c) $r \in \langle 0, 2 \rangle$, d) $r \in \langle -2, 0 \rangle$,
 $\varphi \in \langle \frac{\pi}{2}, \frac{2}{3}\pi \rangle$, $\varphi \in \langle \frac{\pi}{3}, \frac{\pi}{2} \rangle$, $\varphi \in \langle \frac{2\pi}{3}, \pi \rangle$, $\varphi \in \langle \frac{2\pi}{3}, \pi \rangle$,

- II) Rovnice $y' = \frac{x^2(y-1)}{x+1}$ je
- a) lineární i separovatelná, b) pouze lineární,
c) pouze separovatelná d) ani lineární ani separovatelná.
- III) Obecné řešení diferenciální rovnice $y'' - 3y' + 2y = 0$ má tvar
- a) $C_1e^x + C_2e^{-2x}$, b) $C_1e^x + C_2e^{2x}$, c) $C_1 + C_2e^{-x}$, d) $C_1e^{-2x} + C_2e^{-x}$.
- IV) Obraz funkce $f(t) = t^2$ v Laplaceově transformaci je podle definice
- a) $\int_0^2 t^2 e^{-pt} dp$ b) $\int_0^\infty t^{(2-p)} dt$ c) $\int_2^\infty t^{2-pt} dt$ d) $\int_0^\infty t^2 e^{-pt} dt$.
- V) Je dána posloupnost $f_n = 4^n$, $n \in \mathbf{N}_0$. Obraz posloupnosti f_n posunutý o dvě doprava je
- a) $\frac{4z}{z-4}$ b) $\frac{z^2}{z-4}$ c) $\frac{1}{z(z-4)}$ d) $\frac{4}{z(z-4)}$
- 9) c), b), c), b), d)
10) c), a), b), d), c).